

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 92

Číslo: 7

12. února 2012

Cena: 8 Kč

150 LET SOKOLA A CÍRKEV ČESKOSLOVENSKÁ HUSITSKÁ

V neděli 16. února 1862 se v Praze sešlo ustavující shromáždění tělocvičného spolku Sokol. Slaví tedy v těchto dnech 150 let své existence (4x přerušené, zakázané). 75 přítomných členů zvolilo první výbor jednoty, jehož starostou se stal představitel italské pojišťovny v Praze Jindřich Fügner, náměstkem a náčelníkem PhDr. Miroslav Tyrš, rodák z Děčína. Ten (spolu s MUDr. Eduardem Grégrem) byl iniciátorem českého tělocvičného spolku, když pražští Němci nechťeli spolek dvojjazyčný. Tyrš byl také programovým a ideovým tvůrcem Sokola. Nešlo mu jen o zdatnost tělesnou, ale po vzoru řeckého myšlení mířil ke kalokagathii = ke kráse a dobru, k dokonalosti tělesné i duševní (mravní). V našem časopise nepůjde o vypsání přebohaté historie Sokola, o níž je a jistě ještě přibude četná literatura sokolská. Chceme tu připomenout vztah Sokola k náboženství a zvláště k naší církvi.

VIII. valný sjezd sokolský vyslovil se v r. 1947 o náboženství takto: „...Potvrdilo se, že náboženství je jedním z hlubokých zdrojů duchovních a mravních sil, nevyhnutelných pro získání a zajištění svobody národa i státu... Křesťanství je spolu s antickou základem evropské kultury, civilizace a mravnosti... Sokolský vztah k náboženství přikazuje důsledně a zodpovědně promýšlení otázky náboženské, účtu k přesvědčení druhého a úplnou náboženskou snášenlivost. Pro své náboženské přesvědčení nesmí být nikdy zlehčován. Nesouhlasíme s jakoukoli náboženskou neupřímností, povrchností a nepoctivostí. Rozhodně odmítáme každé zneužívání náboženství k cílům nenáboženským, stranickým, ziskovým a kulturně zpátečnickým nebo politicky mocenským. Ve shodě se svým úsilím o nový svět a lepší

život Sokol uznává velký duchovní a mravní význam náboženství. Jako celonárodní organizace musí si však zachovat úplnou nezávislost na církevních a náboženských společnostech.“ Prezident T. G. Masaryk mnohokrát opakoval svůj dík legiím za osvobození vlasti. V Plzni r. 1919 mj. řekl: „...Vedle tradic husitských a táborových byla to idea sokolská, která nás vedla, a disciplína i řád sokolský, které jednotlivci znali a jimž se podrobovali... Toto sokolství se vlilo v naši vítěznou armádu.“ I proto měli od počátku naší církve 1920 k ní kladný vztah i Sokolové. Mnozí legionáři, učitelé a další pokrokoví Sokolové se záhy přihlásili do naší církve a v místech, kde žili, ji propagovali. Jistě - někde naši kněží při svém zaměření především na činnost duchovenskou zažili v prvních desetiletích hojně „sokolování, bratrování a vlastenčení“, které je trápilo. Ale Sokolové podporovali jejich poslání nejen svou prací v radách starších či v bohoslužebných střediscích a na veřejnosti, ale propůjčovali naší církvi k bohoslužbám svůj majetek - sokolovny a cvičiště.

Za mnohé náboženské obce citujeme zápis z Nekoře u Žamberka: „...Po normalizaci poměrů mezi ČČS a Římskokatolickou církví ... bylo možno uvažovat o stavbě sboru ... Školní třída nebyla s to poskytnout potřebné zázemí pro činnost náboženské obce. Koncem roku 1934 dostala rada starších od HUSOVA FONDU (= místního!) 13.081,40 Kč na stavbu sboru s podmínkou, že bude sbor propůjčován organizacím Husova Fondu k přednáškám ... Za 3 měsíce byla stavba hotova ... 14. července 1935 ... před školou ... se mohutný průvod odebral před nový sbor. ... Zazněly uvítací proslovy ... Biskup Stanislav

Z prezentace knihy Martina Jindry *Z milosti trpět pro Krista v Ústavu pro výzkum totalitních režimů*

Kordule slouží první bohoslužby v novotou zářícím sboru a světi na jáhna učitele Voňku. Odpoledne se sestry a bratři sešli na sokolském hřišti při společné zábavě.“

Když nás v padesátých letech vypoví-

dali ze škol ze zdravotních důvodů (kvůli nepřezouvání účastníků bohoslužeb), byl to - hlavně na vsích - ještě řadu let právě Sokol, který nás pouštěl do sokoloven (užívaných také jako kina a společenské sály) či aspoň do

svých menších kluboven a kanceláří. Za všechnu tu „světskou hmotnou“ - ale tím i faktickou a morální pomoc bud' Sokolstvu stále díky!

Radek Hobza

Z MILOSTI TRPĚT PRO KRISTA

Když jsem se rozhodla jít na prezentaci knihy Martina Jindry o faráři Václavu Mikuleckém, nepředpokládala jsem, že o tomto setkání budu v našem časopise referovat, neboť jsme již informovali o samotné knize i jejím představení autorem v michelském sboru. Nechtěla jsem opakovat

tatáž známá fakta... Nicméně, po chvíli strávené v Ústavu pro výzkum totalitních režimů s autorem a pozvanými hosty - bratrem patriarchou Tomášem Buttou, emeritním patriarchou bratrem Josefem Špakem, Radkem Hobzou a Jiřím Bauerem - jsem svůj názor změnila a pokusím se reprodukovat, co zde zaznělo.

V úvodu přiblížil br. patriarcha „případ“ Václava Mikuleckého, když připomněl jeho spor s tehdejšími vedením církve, jemuž vytýkal větší ústupky a podřízenost totalitnímu režimu než autoritě Krista. Br. Mikuleckého charakterizovala otevřenost a přímost, snažil se jednat bez kompromisů v době, kdy byl kompromis považován za potřebnou strategii umožňující přežití církve vystavené tlakům doby. Tuto kritickou otevřenost však provázelo úsilí o rozvíjení hlubšího spirituálního života v náboženské obci, utváření živého společenství, pastorační nasazení, které ovlivnilo řadu bratří a sester včetně přítomných duchovních. Vyznačoval se nesmírnou touhou sloužit církvi, kněžství pro něj bylo celoživotním úkolem a posláním. O přístupu k autoritě Božího slova a zaujetí víry napovídají i kázání zachycená ve zmíněné knize.

Její autor, Martin Jindra, pro něhož samotného byla osobnost bratra Mikuleckého velkou inspirací, zdůraznil

jeho zásluhy o to, že pohled na Církev československou husitskou nebyl a neměl být jednotvárný: on a jemu blízcí ukázali, že i tady byl proud, který se snažil o duchovní obnovu, o věrné následování Krista až za cenu obětí.

Autor rovněž objasnil volbu názvu knihy, jenž se několikrát změnil, až vykrystalizoval v současné *Z milosti trpět pro Krista*. Jde o název jednoho z otíštěných kázání, s nímž koresponduje i titulní strana knihy - čtvrtý list z Otčenáše sochaře Františka Bílka: Boží milost symbolizují rozsvícené ruce Krista, zemdlévající postava stoupá po schodech obklopena atributy důtek a trnové koruny. Obraz zrcadlí i zdánlivý paradox Mikuleckého života.

První příkoří, které postihlo br. Mikuleckého, představovalo překádrování duchovních, které mělo zcela konkrétní dopad v podobě přeložení z dosavadní branické náboženské obce do Kobyliš. Druhé pak poznamenalo jeho život v r. 1960, kdy mu byl odejmut státní souhlas pro výkon duchovenské služby. Deset let zůstal mimo ni (pracoval jako skladový dělník v n. p. Povltavský průmysl kamene), ač se usilovně každého čtvrt roku snažil o návrat; na ústřední radu posílal žádosti doprovázené modlitbami a kázáním. Nejvýznamnější aktivitou, na které se v této době podílel a která poněkud

Dokončení na str. 3

PODĚKOVÁNÍ ZA OVOCE VÍRY A TEOLOGICKÉ PRÁCE PROF. MILANA SALAJKY

Apoštol Pavel v listě Efezským ve 4. kapitole mluví o duchovních darech a službách k utváření a budování Kristovy církve (Ef 4,7-12). Říká: „...některé povolal za učitele.“ Každý z duchovních má být učitelem ve své svěcené náboženské obci. Ale jen někteří mohou být podle svého zvláštního povolání označeni za učitele celku církve. To platí o bratru profesorovi Milanu Salajkovi. Je jedním z význačných učitelů Církve československé husitské. Z koruny vznešeného stromu praktické teologie sklízal a rozděloval pestré a dobré ovoce mezi nás - své žáky, které formoval a ovlivňoval pro budoucí duchovenskou práci.

Jeho četné knihy a příručky slouží duchovním a pracovníkům církve různých generací k orientaci v praktické duchovní správě, pro službu v církvi a

vnitřní modlitební život. Bratr profesor dal své církvi mnohé ovoce ze své víry, moudrosti a poznání. Toto ovoce zrál v záři slunce Kristovy milosti a sytilo se vládou z kořenů Písma svatého a tradice. Bylo získáváno a sklízeno jeho usilovnou a trpělivou pracovitostí. Dal nám souborné práce a publikace z oboru praktické teologie, ve kterých se propojují jeho zkušenosti faráře z praxe se studiem teologické a další odborné literatury v úctyhodné šíři. Bratr profesor se stal odborníkem na liturgiku, který bude církvi scházet. Otevřel nám inspirující tradice křesťanského Východu i křesťanského Západu, ale též církvi evangelických (Křesťanská bohoslužba, Praha 1985). Zúročil v tom i své mnohaleté ekumenické působení. Podílel se výrazným způsobem na tvorbě litur-

gických textů a obřadů pro novou Agendu. Zúčastňoval se pravidelně práce liturgické komise. Bude nám chybět jeho slovo moudré autority a rady. Pro církve vytvořil schématismus náboženských obcí a duchovní správy od roku 1920 do roku 2000. Jeho soustavná a přehledná práce založená na faktech a údajích pečlivě shromážděných vyústila v nepostradatelnou příručku.

Ve svém postavení se nepohyboval výlučně v akademických či ekumenických sférách, ale myslel vždy na svou církve. Prožíval s ní a nesl její těžkosti i zaslíbení, krize i naději. Náš vážený a milý bratr profesor sloužil své církvi do posledních chvil svého života. Vyjádřil to sám slovy při svých 80. narozeninách: „Jako emeritus již
Dokončení na str. 3

Ošklivý sen

Stál jsem zvečera uprostřed dlouhé, od civilizace odlehle louky. Byla tma. Nad hlavou temné nebe, které prosvěcujejí skrze mohutné mraky snad miliony hvězd. Krásná podívaná, akorát jaksi beznadějná... Proč? Uvedu později. Najednou mě odkudsi oslovil pes. Povídá: „Asi tu bude-me ze stejného důvodu.“ „Cože? Z jakého důvodu?“ odpověděl jsem. „Jak začít příteli... Já jsem první pes, který umí mluvit s člověkem, a jsem také první pes, který si uvědomil tu absurditu svého bytí a žití – podobně jako tvého.“ „Jak to myslíš?“ zeptal jsem se. „Naučili mě i číst. Protože jsem hloubavý pes, přečetl jsem si ihned Původ druhů od Charlese Darwina. V tu chvíli jsem si uvědomil, že svět je miliony let starý, pak jsem se tu najednou souhrou náhod objevil já, sám sebe si uvědomuju díky neskutečně složitým fyzikálněchemickým reakcím v mém mozku, jsem tu čtyři roky, když budu mít štěstí, tak tu možná ještě sedm let budu a pak... pak nebudu – absolutní nicota. Vesmír se o mě nezajímá – on nepřemýšlí, je souborem mnoha neosobních a převážně destruktivních sil... A pak je tu čas, člověče, a ten jde proti nám. Každou svou odbitou jednotkou nás přibližuje k té absolutní nicotě/neexistenci. Tak, člověče můj, není nejvyšší čas vzít provaz a zkrátit to absurdní čekání na NIC? Vždyť veškerý smysl života je natolik pomíjivý, že je ve výsledku život zcela bezcenný.“ Řekl mi ten pes. Byl jsem v šoku z té materiální logiky psího sdělení.

Uf... Konečně ráno. Probírám se a rozpomínám si – měl jsem moc ošklivý sen. Brrr... Rychle se musím pomodlit: „Nebeský otče, děkuji ti, že jsem tě mohl ve svém životě poznat. Děkuji, že mohu cítit tvoji otcovskou lásku. Vnímat, jak a kam vedeš mé kroky. Dělá mi radost, když i já tobě můžu pomáhat, když žiju svůj život tak, že se za mne nemusíš stydět. Tu velikou sílu pro všechny mé těžkosti mi dává vědomí, že nejsem pouhé galaktické nic. Že nejsem souhra náhod a výsledek milionů let neosobních, bezmyslenkovitých náhodných pokusů přírodních sil... VÍM, KDO JSEM, JAK MÁM JÍT A KDE JE MŮJ SKUTEČNÝ DOMOV, DOMOV VĚČNÝ. CHVÁLA PÁNU!!!

Aleš Toman

Z kazatelského plánu

ŠESTÁ NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

Hospodine, utíkám se k tobě, pomoz mi vyváznout pro tvou spravedlnost!

ŽALM 31,1

První čtení: 2. Královská 5,1–14

Tužby:

2. Za obětavou službu nemocným a umírajícím, modleme se k Hospodinu.
3. Za hodnověrné svědectví, že Ježíš je lékařem duší, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Laskavý Bože, ve svém milosrdenství shlédni na naši slabost. Vztáhni svou mocnou ruku, ochraň nás v každém nebezpečí a navrať nám zdraví! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Korintským 9,24–27

Evangelium: Marek 1,40–45

Verš k obětování: Žalm 42,1

Verše k požehnání: Žalm 77,15–16

Modlitba k požehnání:

Lidumilný Bože, ve svátosti večere Páně jsme oslavili a přijali tvou lásku, kterou projevuješ nám a všem lidem. Pomoz nám, abychom o tvé lásce svědčili našimi životy a poznali ji v plnosti ve tvém království! Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 78, 95, 148, 311

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ VYZNAVAČSKÉ PŘÍBĚHY

42

Tomášovo vyznání

J 20,24-29

Pokračování z minulého čísla
Potom Ježíš vyhledal Tomáše a vzal ho k Abbanesovi. Abbanes řekl: „Je toto tvůj pán?“ Tomáš odpověděl: „Ano, je.“ Abbanes řekl: „Koupil jsem tě od něj.“ A Tomáš neřekl nic. Ale ráno vstal časně a modlil se a po té modlitbě řekl Ježíšovi: „Půjdu, kam chceš, Pane Ježíši, tvá vůle se staň!“ Je to týž starý Tomáš, pomalý, než dojde k jistotě, pomalý k úplné odevzdanosti. Ale jak se jednou odevzdá, je to odevzdání úplné.

Příběh pokračuje vyprávěním, jak Gundaphorus přikázal Tomášovi postavit palác a Tomáš řekl, že je docela dobře schopen tu práci udělat. Král mu dal spoustu peněz, aby koupil materiál a najal dělníky, ale Tomáš všechny peníze rozdal chudým. Po každé králi řekl, že palác stále roste. Král začal být podezřivý. Nakonec poslal pro Tomáše: „Vystavěl jsi mi palác?“ Tomáš odpověděl: „Ano.“ Pak tedy půjdeme a podíváme se na něj.“ žádal král. Tomáš odpověděl: „Teď ho vidět nemůžeš, ale až odejdeš z tohoto života, pak ho uvidíš.“ Napřed se král velmi rozzlobil a Tomáš byl v nebezpečí života. Ale

nakonec byl i král získán pro Krista. A tak Tomáš přinesl křesťanství do Indie.

Na Tomášovi je něco velmi milého a obdivuhodného. Víra pro něj nebyla nikdy snadnou záležitostí; poslušnost se nikdy nedostavila hned. Byl to člověk, který musel mít jistotu. Byl to člověk, který si musel napřed spočítat, co to bude stát. Ale jakmile měl jistotu a spočítal si, co to bude stát, pak šel na samou hranici víry a poslušnosti. Víra, jakou měl Tomáš, je lepší než jakákoliv profesionalita, řemeslnost. A poslušnost, jakou měl on, je lepší než snadná povolnost člověka, který souhlasí konat nějakou věc, aniž by si spočetl náklady a pak své slovo nedodržel.

Jindřich Mánek. Setkání s Pánem, ÚCN, Blahoslav, Praha 1954, kap. Tomáš

TOMÁŠ V POZDĚJŠÍ DOBĚ

Za mezi Nového zákona není už žádné historicky spolehlivé zmínky o apoštolu Tomášovi. V legendární tradici, která sahá až k Origenovi († 254), je Tomáš kreslen jako misijně

činný v severní Persii a v Mezopotámii. Zemřel prý v Edesse. Později se zrodila tradice, že zemřel jako mučedník. Je však zajímavé, že církevní historik Eusebius († 340), který se dovo-lává edenských archivů, o Tomášově činnosti v Edesse nic neví. Podle Eusebiova svědectví působil v Edesse spis Tadeáš.

Vedle této tradice existuje však o Tomášovi ještě tradice jiná, která má pramen v bájných „Tomášových skutcích“, které také dávají Tomášovi jméno Judas. Podle vyprávění této mimokanonické knihy dochází k losování o to, kam má který apoštol jít. Judas Tomáš má jít podle losu do Indie, kde udivuje svými zázraky. Od 4. století dále ovládá pak církevní svět mínění, že Tomáš v Indii skutečně působil. Malá církev tomášenců zůstává v Indii až po naše časy.

Jak však smířit tuto tradici s onou, která mluví o apoštolově činnosti a smrti v Mezopotámii? Cestu k smíření naznačuje vyprávění, že Tomášovy pozůstatky byly dopraveny z Indie do Edessy (str. 72).

Přípravila Jiřina Kubíková
Pokračování příště

Nad Písmem

DŮVĚRA V BOŽÍ POMOC

Mk 1,40-45

Dnes máme před sebou dva příběhy o uzdravení z malomocenství. Byla to a stále je nemoc, která způsobuje nápadné změny na kůži nebo postihuje nervy a působí ochrnutí údů. (Biblický slovník A. Novotného, heslo „malomocenství“) A protože je nakažlivá, vyhání ty, které postihuje, na okraj společnosti. Může postihnout kohokoli – člověka bohatého a mocného stejně jako bezmocného chudáka.

Četli jsme (2 Kr 5,1-14), jak malomocenstvím onemocněl i sám velitel vojska aramejského krále Naamán. A jak naděje na uzdravení pro něj přišla od někoho, kdo byl naprosto nepatrný. Radu mělo malé děvčátko, které bylo uneseno z Izraele a sloužilo Naamánově ženě: Mohl by pomoci prorok, který žije v Samarii. Naamán to řekl svému králi a ten začal jednat tak, jak bylo obvyklé: napsal doporučující dopis izraelskému králi, aby ten vše zařídil.

Naamán vzal dopis a také dary, kterými se chtěl proroku odvděčit, a vydal se do Izraele. Ovšem ukázalo se, že tady nepomohou ani dary ani protekce zajišťovaná dopisem. Naopak – vyvolalo to zděšení a strach. Izraelský král znal rozsah svých možností – věděl, že tady jeho síly nemohou stačit a že naopak mohou přijít zlé následky, když nevyhoví.

Byl tu však ten, o němž mluvila ta izraelská dívka – prorok Eliáš; znal pomoc a nakázal, aby k němu Naamán přijel. Pokyn, který mu pak dal, byl pro Naamána nepochopitelný, téměř absurdní. Měl udělat něco

úplně obyčejného – sedmkrát se omýt v řece Jordánu. Hned se projevila jeho pýcha, skepse a nedůvěra. Ale naštěstí pro něj měli důvěru k pokynu proroka jeho služebníci. Přemluvili ho, aby Eliáš poslechl – a když to udělal, uzdravil se.

Poznal, jak Hospodin jedná skrze svého proroka: prostě a jednoznačně. Neskrývá se za nějakou složitou magií, neplatí před ním tajné obřady. A tak Naamán vyznává: „Poznal jsem, že není Boha na celé zemi, jenom v Izraeli.“ Setkal se s Boží pomocí a uvědomil si to. Jeho skepse se změnila v důvěru, v pravou víru, v odhodlání sloužit Hospodinu.

Na počátku událostí, které vedly k Naamánovu uzdravení, byla dívka z Izraele. Její postavení bylo velice bédné – jako unesená zajatkyne sloužila v domě cizího vojévůdce. A přece nezoufala, nezatrpkla, ale dokázala pomoci radou – byla užitečná k tomu, aby lidé poznali Hospodina a jeho moc. A podobně použitelný je pro Boží záměry každý z nás, i když si třeba připadáme všelijak ubozí a nepatrní. Jde jenom o to, abychom nepřehlédli, když nás Pán Bůh volá ke svědectví víry, a to jeho volání uposlechlí.

O druhém uzdravení z malomocenství slyšíme od evangelisty Marka (Mk 1,40-45). K Pánu Ježíši přichází malomocný a prosí o pomoc. V jeho jednání a slovech ovšem není skepse, ale naprostá důvěra v Kristovu moc. „Chceš-li, můžeš mne očistit.“ A Pán Ježíš velkoryse říká: „Chci, buď čist.“ A zase nečteme o žádném složitém obřadu – působí jen prostý dotyk Je-

žíšovou rukou. Následoval pokyn, aby ten člověk o svém uzdravení nemluvil víc, než je nutné. Má jenom jít ke knězi, který ho může prohlásit za zdravého a tím mu umožnit návrat do běžného života. Žádnou další hlučnou reklamou Pán Ježíš nechce.

(A když ten člověk o svém uzdravení přece jen mnoho vypráví, dokonce tím další činnost Pána Ježíše komplikuje.)

Pán Ježíš pomáhá každému, i nám, když se k němu s důvěrou obrácíme. Třeba ne hned a ne tak, jak bychom si v té chvíli představovali, ale vždycky v pravý čas a tím způsobem, který je pro nás nejlepší. To poznáme kolikrát až s odstupem let, ale věřím, že tuto zkušenost každý máme nebo mít budeme.

Kéž nás důvěra v něj provází a posiluje každý den.

Jiřina Mojžíšová

**Svatý Bože,
děkujeme ti za to,
že se v životě
přesvědčujeme,
jak nám pomáháš,
že nás uzdravuješ
z duchovních
i tělesných neduhů.
Ukazuj nám, prosíme,
jak ti můžeme
v dané chvíli
nejlépe projevit
svou vděčnost.
Amen**

PODĚKOVÁNÍ ZA OVOCE VÍRY...

Dokončení ze str. 1
nemusím se cítit být zavalen tím břemenem odpovědnosti a rozhodování, i když spoluodpovědný a spoluúčastný zůstávám „do nového posledního dechu“ (Svou naději jsem skládal v Tebe ... Sborník k osmdesátinám Milana Salajky, Praha 2008, cit. s. 63).

Chceme Vám, bratře profesore, za mnohé poděkovat, co jste z ovoce své víry a teologické práce předal každému z nás i církvi jako celku. Ať je Vám, svému služebníku, Bůh milostiv, rozjasní nad vámi svou tvář a uvede Vás do svého nepomíjícího světla a pokoje.

Tomáš Butta

Prof. ThDr. Milan Salajka (6. září 1928 v Bohumíně-Pudlově - 22. ledna 2012 v Praze) byl náš duchovní, pedagog Husovy československé bohoslovecké fakulty v Praze, po roce 1990 Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy, publicista, překladatel, ekumenický pracovník... Na Filosofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně (1947-1949) studoval filosofii a český jazyk, v roce 1949 přešel na Husovu československou bohosloveckou fakultu v Praze, kde roku 1952 absolvoval a nato byl svou církví v téže roce vysvěcen na kněze. Po následném vypovězení z asistentkého místa na fakultě odešel do duchovní správy. Až do roku 1968 působil jako farář. V letech 1968-1990 byl na HČBF postupně odborným asistentem, habilitovaným docentem, profesorem praktické teologie a ekumenismu (1973-1990) a současně suplentem pro obor církevního práva. Děkanem Husovy československé bohoslovecké fakulty byl v letech 1976-

1990; následně působil do roku 1999 jako profesor na Husitské teologické fakultě, inkorporované do svazku Univerzity Karlovy. Po odchodu do důchodu od roku 2002 až do své smrti přednášel na Vyšší odborné škole Husův institut teologických studií v Praze a bratislavské Fakultě misijní práce Jána Pavla II.

Byl dlouholetým výrazným a uznávaným představitelem ekumenického hnutí, v letech 1965-1985 zastával funkci tajemníka Ekumenické rady církvi.

Prof. Milan Salajka zanechal rozsáhlé publicistické dílo (asi 30 knih, skript a studií, kolem 1000 odborných i populárních článků v domácích i zahraničních časopisech - publikoval mj. i v Českém zápasu) a stovky vědeckých studentů.

(noe)

Měla jsem nějaké osobní problémy a přestala jsem chodit na přednášky. Tenkrát byly povinné. Topila jsem se ve svých smutcích. Měla strach z následků - z fakulty budu vyhozena. A pak zazvonil telefon. „Salajka, Michaelo, co je s vámi? Přijďte ke mně

zítra v deset.“ Připravila jsem se na nejhorší a poslušně dorazila. Už si vůbec nepamatuju, jaká slova tehdy můj milý profesor použil. Rozhodně mi nic nevyčítal. On mi prostě rozuměl. V každém případě použil slova odpuštění, povzbuzení a nové příležitosti. Jednal se mnou, jako Ježíš jednal s hříšníky. Osvobodil mě a dal mi novou šanci. Ba víc - on mě k nové šanci uschopnil. Probudil ve mně nového člověka. Přesměroval mě na správnou cestu. Díky němu jsem dostudovala. A s radostí a nadšením. Když jsem u něj dělala zkoušku z liturgiky, nebyla jsem si moc jistá v kramflecích a asi to na mě bylo vidět, neboť se mě zeptal: „Tak co, Michaelo? Něco se včelami?“ A já, jak mám dlouhé vedení, jsem koukala ještě pitoměji. Slitoval se a vysvětlil - „No jestli vám neuletěly...“

Pak jsme se sešli na synodě, já tehdy novopečená duchovní. Připili jsme si na bratrství a já mu poděkovala za to, co pro mě udělal. Stali jsme se přáteli. Ne že bychom během let vždycky byli úplně zajedno. Někdy jsme se i hádali. Vždycky nám však oběma šlo o jedno - aby naše církev žila podle Božího slova. A tak mi nevadilo, že jsem ho poslouchala i jako dospělá - Duch Boží byl s ním. Proto mi nikdy nepřipadalo, že mě mistruje, a proto jsme vždycky došli smíru.

Neměl potřebu se předvádět, neměl potřebu lhát, byl pokorný před Bohem, nejednal s lidmi z pozice síly a Bůh byl s ním. Proto zůstane náš drahý bratr Milan v našich srdcích milován a bude napořád tím, kdo ukazuje tu cestu úzkou, kterou málokterí nalézají.

Michaela Procházková

150. VÝROČÍ ÚMRTÍ

BOŽENA NĚMCOVÁ

Její pohnutým životem se zabývali literární historikové, romanopisci, dokumentaristé. Dovedla citlivě zachytit obraz života na venkově, ve městech i prostředí šlechty. Nezapomenutelná je „Babička“ ve filmovém ztvárnění zejména Terezy Brzkové; stejně jako svět pohádek.

Český rozhlas 2 - Praha v programu „Rozhraní“ uctil památku spisovatelky v den 150. výročí jejího skonu 21. ledna 2012. Tomáš Černý vybral z „pokladu rozhlasového archivu“ pět pohádek natočených v r. 1950 vynikajícími herečkami Leopoldou Dostálovou, Otylí Beníškovou a Růženu Noskovou, hudba Oskara Nedbala pořad vhodně doplňovala. Co kdyby některá z našich televizních stanic uvedla filmovou podobu „Babičky“ (s vynikajícími herci: kromě T. Brzkové, M. Grázsovou, Sv. Svozilovou, N. Tánskou, J. Štěpničkovou, G. Nezvaletem aj.)?

FRANTIŠEK ŠKROUP

V Osicích u Pardubic přišel na svět 3. června 1801 v rodině učitele. Otec ho vedl od dětství k hudbě; v sedmi letech už zpíval sóla v místním kostele, pak v jedenácti letech byl vokalistou v Praze (Týnský dvůr), příští rok v Loretě.

Po střední škole a vysokoškolském studiu se stále více věnoval hudbě, zpíval ve sboru i sólově, působil jako sbormistr, posléze se stal druhým dirigentem a na dvacet let prvním kapelníkem ve Stavovském divadle. Mj. ve 24 letech uplatnil svůj výborný tenor jako první český Figaro v Rossiniho opeře. Účastnil se vlasteneckého úsilí, napsal první českou operu „Dráteník“ (premiéra 2. 12. 1826) a rovněž scénickou hudbu k Tylově „Fidlovačce“ (první provedení 21. 12. 1834), kde zazněla první píseň „Kde domov můj“ a hned byla přijata obecně s velkým nadšením, které přetrvalo i nadále - až se stala naší hymnou.

Přes veškeré úspěchy a další operní díla byl ze Stavovského divadla propuštěn. Přijal nabídku z nizozemského Rotterdamu, stal se dirigentem tamní Královské opery - dočkal se mimořádného obdivu a uznání. Zde také 7. února 1862 zemřel a byl pochován.

PhDr. Zlata Fořtová

Z MILOSTI TRPĚT...

Dokončení ze str. 1
„zneklidňovala stojaté vody církve“, bylo vytvoření „společenství živé víry“. Svou pevnější strukturu získalo v r. 1967, kdy se uskutečnilo první oficiální setkání duchovních a laiků v Havlíčkově Brodě. Mezi tyto duchovní patřili i přítomní bratři Bauer a Špak. Jak jsme se dozvěděli od první jmenovaného, šlo nejen o teorii, ale díky sociálnímu citění členů - především pak br. Mikuleckého - se společenství nevyhýbalo ani zcela konkrétní hmotné pomoci tam, kde toho bylo třeba. Dalším výsledkem setkávání byly rovněž církevní tábory, u jejichž zrodu stál br. Hobza. Důležitou součástí společenství, které mělo jisté paralely s hnutím „Nové orientace“, se staly individuální a společné modlitby; v Praze na základě těchto aktivit vzniklo „modlitební společenství“ založené farářem Mikuleckým a bratrem Čepelkou v Praze na Žižkově. Pokračovalo i po smrti br. Mikuleckého a do roku 1975 se podle zjištění M. Jindry setkání zúčastnilo na 7,5 tisíce věřících. Kazatelská činnost duchovních, kteří patřili k jádru společenství, je v knize zastoupena v její druhé části.

Do jaké míry byl ovlivněn kontaktem s Václavem Mikuleckým, prozradil bratr Špak: oba pocházeli z Litomyšle, kde byl farářem naší církve Jaromír Metyš - velká postava v dějinách to-

hoto města po stránce kulturní a hudební. Ten také odkázal bratra Špaka do branické obce, kde se mu posléze stal br. Mikulecký duchovním otcem a formoval jeho působení po další léta. A to do té míry, že když nastala chvíle volby mezi přeložením na okraj českobudějovického kraje, kde by byl pod dohledem církevního tajemníka, a opuštěním duchovenské činnosti, zvolil raději možnost druhou a odešel pracovat jako slévárenský dělník do národního podniku ŠKODA v Českých Budějovicích. Jistou přípravou pro práci s mládeží a dělnickým prostředím - neboť ani on nezařekl v této chvíli duchovní činnosti - byl pro něj několikaměsíční pobyt na semináři pro práci církve v rozvinuté průmyslové společnosti v komunitě u Horsta Symanowského.

Mezi smutné vzpomínky, které zůstaly br. Špakovi v mysli navždy uchovány, patří chvíle, kdy viděl naposledy Václava Mikuleckého při návštěvě v nemocnici s jeho ženou Milenou, a okamžiky, které strávil později u jejího lože, než zemřela.

Jak pracuje Boží prozřetelnost ukázal i osud bývalého Špaka spolubydlícího na koleji, bratra Bauera, jenž se později v 70. letech stal prvním diakonem sokolovského adventistického sboru.

Br. Bauer popsal své první setkání s farářem Mikuleckým na bohosluž-

bách v branické náboženské obci, kam přišel se svou budoucí manželkou. Dodnes vzpomíná na mladého muže v husitském taláru, jenž za oltářem četl z Bible kralické verše proroka Jeremjáše: Nechlub se, moudrý, moudrostí svou.“ Udělal na něj obrovský dojem, jenž ještě umocnil během biblických hodin, kterých se mladý pár pravidelně účastnil. Bylo zřejmé, že způsob, jakým br. Mikulecký čte Bibli, jakým slouží bohoslužby, je záležitostí srdce. Br. Bauer zmínil, že byl v té době, ve svých 19 letech, zmítán mnoha proudy, filosofickými, literárními apod... díky farářovi Mikuleckému vycítil správný směr. „Václav Mikulecký byl strom, který měl dobře zasazené kořeny, všiml jsem si, jak rovně roste a jak je pevný, neochvějný. Dobře jsem uměl ocenit, že koruna jeho života nese požehnané ovoce... byl svými věřícími milovaný... uměl Boží slovo zpřítomňovat, uměl aktualizovat slovo takovým způsobem, oslovit hříšníka tak, že mu dával východisko... Já jsem se prostě při Václavovi začal rovnat.“

Br. Bauer dále zmínil i lektorskou činnost na husitské fakultě a to, že byl „praktik“: to, co Otto Rutrle učil teoreticky, zhmotňoval svou praxí. Tak jako bratra Špaka, i jeho ovlivnil Václav Mikulecký v konkrétním rozhodování: pro své vysvěcení si vybral branickou obec, kde měl později i

svoji svatbu. Následně byl ustanoven do sboru ve Žluticích v pohraničí, a protože pracoval zároveň na fakultě na katedře dr. Trtíka, setkával se s Václavem i nadále. Hovořili spolu o životě v obci i problematice, kterou studovali. Br. Bauer je vděčný i za to, jak byl nasměrován do duchovního centra evangelické církve Schniewind-Hausu u Magdeburgu. Získal zde cenné zkušenosti, prožil nezapomenutelné zážitky a úžasnou duchovní atmosféru, a v neposlední řadě se seznámil s řadou výjimečných lidí. Toto místo mělo svůj význam i pro „společenství živé víry“, odsud kdysi vzešla inspirace k setkávání.

Na bratra Mikuleckého zavzpomínal konečně i bratr Hobza, který patřil k duchovním vůdcům církevních táborů, dlouholetý farář a velký fanda naší historie křesťanství. Br. Mikulecký jej učil na fakultě ve II. ročníku, v semináři „sborová výchova“. Po studiu nastoupil na brněnskou faru a stejně jako jeho brněnští kolegové se oženil a měl malé děti. Podobně jako oni cítil, že jsou izolováni ve svých mimoškolních aktivitách a napadla ho myšlenka uspořádat společné tábory. První se uskutečnil r. 1966 na soukromé chatě u Havlíčkova Brodu. Myšlenka se ujala a ve Zlaté Olešnici na faře se díky sestře farářce Zdence Schubertové pořádala další prázdninová setkání. Děti se seznamovaly s Bibli pomocí skautských her, soutěží a povídaní Jaroslava Foglara. Br. Hobza velmi poutavě vyprávěl o me-

točích, které umožňovaly dětem dostat biblické události do paměti. Že metody pomohly nejen k jejich zapamatování, ale i spolehlivě předávaly živou víru, jsou důkazem bratří a sestry, kteří z těchto setkání „vzešli“, včetně královéhradeckého biskupa Štěpána Kláska.

Bratr Hobza se v návaznosti na autora krátce zastavil i u rehabilitačních komisí, kteréžto byl sám členem, a sice v královéhradecké diecézi. Rehabilitační řízení se na krátkou dobu rozjelo na základě žádostí duchovních v r. 1968, nebylo však z všeobecně známých důvodů dokončeno.

Jak zdůraznil autor a jak vyplynulo pro přítomné posluchače, kniha obsahuje řadu přesahů, které dokreslují celkový obraz doby včetně událostí souvisejících s církevní politikou i událostmi, se kterými byli br. Mikulecký a jemu blízcí konfrontováni. Bohatstvím knihy je v neposlední řadě i připomenutí řady zapomenutých osobností, jejichž životy se s osudy br. Mikuleckého prolínaly.

Není jistě obvyklé, že v prostorách Ústavu pro výzkum totalitních režimů zaznívají slova modlitby. Setkání věnované br. Mikuleckému nicméně mohla stěžejí zakončit jiná slova, a tak přítomní v duchu, br. patriarcha nahlas, poděkovali Bohu za vzácnou osobnost, se kterou nám bylo umožněno, byť na krátký čas, se v naší církvi setkat. Osobnost bratra Václava Mikuleckého.

Klára Břeňová

ZPRÁVY

Prosba faráře

Kdo daruje nebo levně prodá starší ročníky Blahoslavů, a to před r. 1954. Kdo daruje nebo levně prodá Dějiny křesťanství v Československu, které napsal Ferdinand Hrejsa.

Mgr. Vladimír Řehák
tel.: 584 413 563

Bohoslužby ve Fryštáku

Náboženská obec ve Zlíně obnovuje po více než čtyřiceti letech bohoslužebné středisko ve Fryštáku.

Počínaje nedělí 5. února se bohoslužby konají každou 1. a 3. nedělí v 10.30 h v sále katolické fary (ulice P. I. Stuchlého 25). Srdečně zve bratr farář Zdeněk Kovalčík a rada starších.

(kow)

Zahájení postního období

Pobožnost popeleční středy - zahájení postního období - se koná v Husově sboru v Chlumci nad Cidlinou 22. února v 18 h.

(red)

Diskuse o restitucích

Panelová diskuse o restitucích se koná v Brně, 18. února v 8.30 h v ubytovacím a vzdělávacím středisku naší církve, Lipová 26.

Seminář je určen statutárním zástupcům diecéze a náboženských obcí, farářkám a farářům, předsedkyním a předsedům, finančním zpravodajkám a zpravodajům i dalším aktivním členům církve. V rámci cyklu Církve jako společenství se budeme věnovat otázkám spojeným s projednáváním Zákonem o nápravě některých majetkových křivd způsobených církvim a

náboženským společenstvem v době nesvobody a o narovnání vztahu mezi státem a církvemi a náboženskými společenstvími. Všimneme si averze k navrácení majetku, probuzených vášní vůči církvim; budeme se ptát, jak budou církve s majetkem hospodařit, co to znamená pro postavení církve a církevních představitelů ve veřejném prostoru. Budeme se zabývat požadavkem na transparentnost činnosti církvi a na to, aby hovořila jazykem, kterému společnost rozumí. Úvodní pobožností poslouží bratr patriarchy ThDr. Tomáš Butta. Pro ty, kdo přijedou už v pátek, nabízíme od 17 h biblický program.

Objednávky ubytování a stravování Vladimír Dočkal e-mail cesh.lipova@volny.cz, tel. 543 247 627

(red)

Pozvání pro děti do Many

Zveme na dětské představení divadla Mana „Jak pesek a kočička myli podlahu“. Pohádku z cyklu příběhů Josefa Čapka uvádí pro děti ve věku od 3 do 10 let Divadelní studio BU-BEC v neděli 19. února v 17 h.

Účinkují: Renáta Kubišová a Arjana Shameti.

Divadlo Mana, Husův sbor Vršovice, Moskevská 34/967, Praha 10.

V lednu a únoru probíhá rekonstrukce jeviště. Veškeré pořady jsou uváděny na studiové scéně.

(red)

Labyrint světa

O.s. Verbum et musica připravilo na 11. února v 18 h ve Sboru Církve československé husitské Brno-Řečkovice (Vážného 6) divadelní představení na motivy díla J. A. Komenského Labyrint světa a ráj srdce v podání Teátru Víti Marčíka. Jediným a osobitým

uměním Víti Marčíka je nám otevřen svět, který je i v dnešní době nanejvýš aktuální. Všudybud a Mámení provázejí Víti Marčíka labyrintem světa, vyprávěného za pomoci loutek a kulis, která je obrazem labyrintu, aby nakonec našel ráj ve vlastním srdci. Rezervace na tel.: 776 032 149.

Doporučený dar při vstupu 80,- Kč.
Vratislav Jan Marša

Doteky - plochy poznání

Zveme na 118. setkání v rámci cyklu Doteky - plochy poznání, které se koná 24. února v Liberci na faře, nám. Českých bratří 35/2.

Komponovaný pořad: od 16.30 h vernisáž kreseb profesora Antonína Pršaly, od 18 h monodrama - recitál "Andělé nás neopouštějí".

Hostem je vikář Mgr. Benjamin Mlýnek.

Stanislav Kubín

Pozvání Veritas

VERITAS, historická společnost, zve své členy i další zájemce na svou mimořádnou valnou hromadu, která se bude konat v sobotu 25. února od 10 hodin v sálu v zadním traktu sborového domu Českobratrské církve evangelické v Praze na Smíchově, ulice Na Doubkové č. 8/2040.

Mimořádná valná hromada je svolána k významnému životnímu jubileu moderátorky VERITAS doc. PhDr. Evy Melmukové. Jediným bodem programu bude společná, spíše neformální oslava, otevřená samozřejmě i nečlenům. Občerstvení zajištěno.

K místu konání se lze dostat pohodlně s využitím pražské MHD: Ze stanice metra B Anděl pokračovat východem k zastávce autobusu Na Knížecí. Na lince č. 137 (směr U Waltrovky) je Santoška v pořadí první zastávka. Z ní je nutno jít do ulice Na Doubkové pěšky (to znamená obejít ze dvou kostelů ten níže položený).

Výbor VERITAS

Setkání mládeže

Zveme všechny mladé lidi i pracovníky s mládeží na jednodenní akci Setkání mládeže naší církve "Napůl", které se bude konat 10. března od 11 hodin v Praze ve Sboru knížete Václava na Zderaze (Resslova 6).

Zájemci se mohou hlásit do konce února na e-mailové adrese: kristyna.mlynkova@csh.cz. Na programu bude promítání fotografií z předšlých akcí, zážitkové hry, prohlídka památky, občerstvení, čajovna.

(red)

Beseda ve Zlíně

Náboženská obec ve Zlíně pořádá pod názvem Co mě naučil mikrofon besedu s autorským čtením Mileny Štráfeldové. Představí se v ní spisovatelka povídkových knih, fejetonistka a redaktorka zahraničního vysílání Českého rozhlasu, která se věnuje českému exilu a českým komunitám v zahraničí, o nichž připravila stovky reportáží a rozhovorů. Pořad se koná 26. února v 15 h v malém sále evangelického kostela ve Zlíně.

(kow)

ZEKUMENY

FRESKU V KAZAŠSKÉM KOSTELE

OZDOBILA POSTAVA MÍSTNÍHO ZASTUPITELE

Skandálem skončilo ve městě Rudnyj na severu Kazachstánu slavnostní otevření nového pravoslavného kostela. Mezi jeruzalémskými hodnostáři, kteří na jedné z fresk vítají příchod Ježíše Krista, objevili věřící postavu šefa místní samosprávy Sergeje Kulagina. Po protestech veřejnosti mu prý autoři výzdoby tvář zamalovali. Kostel sv. Jana Bohoslovce vyzdobil tým ruských mistrů. Kdo ale s nápadem umístit na zeď vyobrazení Kulagina přišel, zůstalo bez vysvětlení. Sám Kulagin, který je akimem (předsedou) severokazašské Kostanajské oblasti, se od záležitosti distancoval a označil ji za "svatokrádež". Podoba je podle Kulagina velmi přesná, ale nikoho prý zobrazením své osoby nepověřil. Zpodobnění politiků v uměleckých dílech bývá ve středoasijském Kazachstánu vyhrazeno pouze prezidentu Nursultanu Nazarbajevovi. Nedávné dvacáté výročí vyhlášení nezávislosti země uctili místní umělci řadou výtvarných děl, jejichž ústředním tématem je osoba autoritářského "vůdce národa". Nejvýraznějším z nich je monumentální pomník ve městě Almaty, který zobrazuje postavu Nazarbajeva v sousedství orla s rozepjatými křídly.

podle ČTK

DOHODA MEZI MINISTERSTVEM OBRANY A CÍRKVEMI

STANOVÍ POČTY ARMÁDNÍCH KAPLANŮ

Ministr obrany Alexandr Vondra a pražský arcibiskup Dominik Duka podepsali 26. ledna dodatek k dohodě o duchovní službě, který stanoví poměr počtu vojenských kaplanů z jednotlivých církvi v armádě. Početní podíl kaplanů dosud nebyl v dohodě upraven, sdělila ČTK mluvčí ministerstva obrany Jana Zechmeisterová. "Dodatek upřesňuje, jakým způsobem a v jakých počtech by se měly jednotlivé církve podílet na zabezpečení duchovní služby v resortu obrany, a upřesňuje kritéria, podle kterých jsou duchovní vybíráni pro službu vojenských kaplanů," vysvětlila Zechmeisterová.

Armáda má v současnosti 27 kaplanů ze sedmi křesťanských církvi. Dodatek řeší, jak budou jednotlivé církve zastoupeny poté, co počet vojenských kaplanů dosáhne maximálního počtu 40 duchovních. V takovém případě bude mít největší podíl kaplanů Římskokatolická církev s 20 duchovními. Církev československá husitská bude mít mezi vojáky sedm zástupců a Českobratrská církev evangelická pět duchovních. Dva kaplany do služby armádě vyšle Církev bratrská. Další náboženské organizace vyšlou po jednom zástupci, jde o Církev adventistů sedmého dne, Pravoslavnou církev v českých zemích, Jednotu bratrskou, Slezskou církev evangelickou augsburského vyznání, Starokatolickou církev a Evangelickou církev augsburského vyznání. Od roku 2015 budou moci své zástupce do armády vyslat Evangelická církev metodistická, Apoštolská církev a Bratrská jednota baptistů.

Duchovní služba v armádě byla zřízena rozkazem tehdejšího ministra obrany Michala Lobkowicze v červnu 1998. Ve stejném roce vznikla dohoda o spolupráci mezi ministerstvem obrany, Ekumenickou radou církvi a Českou biskupskou konferencí. Byla také ustanovena funkce hlavního vojenského kaplana, který má na starosti naplňování dohody u jednotek ozbrojených sil. První vojenský kaplan začal působit v české jednotce IFOR/SFOR v Bosně a Hercegovině v roce 1996. Právě na základě této pozitivní zkušenosti vznikla zmíněná dohoda mezi ministerstvem obrany a církvemi. Armádní duchovní službou od té doby prošlo přes 30 vojenských kaplanů. Více než 30 kaplanů se od roku 1996 zúčastnilo zahraničních misí.

podle ČTK

EU HROZÍ MAĎARSKU NEPOSKYTNUTÍM FINANČNÍ POMOCI

KVŮLI DEFINICI MANŽELSTVÍ

V neděli 1. ledna začala v Maďarsku platit nová ústava, která zmiňuje křesťanství jako základ národní identity, deklaruje, že dítě si zasluhuje ochranu od okamžiku početí a podporuje manželství jako životní společenství jednoho muže a jedné ženy. Deník Magyar Nemzet píše, že EU se chystá zastavit Maďarsku finanční podporu, pokud nezruší toto vymezení manželství. Evropská komise vydala prohlášení, ve kterém hrozí, že podnikne kroky proti Maďarsku kvůli jeho nové ústavě, kterou ještě analyzuje ohledně její kompatibility se zákonodárstvím EU.

P. Shenan J. Boquet, prezident Human Life International, vyzval maďarské vedoucí politiky, aby odporovali zastrašování proti jejich úsilí znovu vytvořit kulturu života ve společnosti, které nyní hrozí populační volný pád po dlouhém období potratů na požádání. „Je to jednoduše čisté vydírání. EU v podstatě udržuje mnoho ze svých členů ve finančně oslabené situaci, pak jim nabízí 'pomoc' za podmínek, které jsou závažným porušením kultury a suverenity státu.“ Boquet též poznamenal, že křesťané na celém světě jsou inspirováni maďarským úsilím postavit se sekulárnímu proudu v Evropě, který je proti životu a rodině. „Je nehorázné, že nevolení byrokrati v EU nutí Maďarsko a jiné členské státy, aby sdílely jejich pomalou sebevraždu, než aby usilovaly o zřejmou potřebu potvrdit jedinou instituci, která jim dává budoucnost - tradiční rodinu.“

Res Clariatis

Roční předplatné na rok 2012 činí 416 Kč.
Číslo účtu: 43-3856220207/0100

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Uzdravení malomocného

T	A	V	O	Š	A	L	H	Z	O	R
Í	P	K	O	L	E	N	A	Í	K	Ř
V	M	A	L	O	M	O	C	N	Ý	T
T	T	O	O	T	I	T	Ě	Á	A	CH
C	H	Í	T	L	I	Z	Á	V	Z	D
E	Č	R	T	S	Ě	T	O	O	O	E
D	Y	E	O	CH	Ě	T	S	T	L	N
Ě	R	R	I	Z	Ě	M	Y	I	O	H
V	P	D	E	B	I	K	V	L	Č	Š
S	A	M	O	T	A	T	A	S	D	O

dotyk	malomocný	rozhlašovat
hned	město	samota
hrozit	obětovat	slitování
chtít	očistit	svědectví
kněz	prosit	tělo
kolena	prýč	

(Řešení z minulého čísla: Ježíš uzdravil Šimonovu tchyni a mnoho dalších nemocných.)

Jana Krajčříková

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčříková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@csh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9